

เอกสารวิชาการส่วนบุคคล
(Individual Study)

หลักประชาธิปไตย กับการแก้ปัญหาคอรัปชั่น

จัดทำโดย นายอนุทิน ชาญวีรกุล
รหัส ๖๑๐๖๕๐

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการอบรม
หลักสูตรหลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย รุ่นที่ ๖
วิทยาลัยศาลรัฐธรรมนูญ

ลิขสิทธิ์ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

บทนำ

ปัญหาการคอร์รัปชันในประเทศไทย ถือเป็นปัญหาที่สำคัญ ดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perceptions Index: CPI)^๑ ระบุว่า ในรอบ ๕ ปีหลังสุด หรือนับตั้งแต่ที่องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International: TI) ปรับค่าการคำนวณ ประเทศไทยมีค่าดัชนีความโปร่งใสที่ระดับ ๓๕ - ๓๗ จาก ๑๐๐ คะแนนเต็มเท่านั้น ทั้งที่รัฐบาลไทย และทุกภาคส่วนมีความมุ่งมั่นที่จะปราบปรามการคอร์รัปชัน แต่กลับไม่เห็นความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากปัญหาความไม่โปร่งใส ล่าสุด ปรากฏว่า Economist Intelligence Unit (EIU)^๒ ได้เผยแพร่รายงาน การจัดอันดับดัชนีประชาธิปไตยประจำปี ๒๐๑๗ (Democracy Index ๒๐๑๗) และจัดอันดับความเป็นประชาธิปไตยของไทยให้อยู่ในกลุ่ม “ลูกผสม” หรือมีคะแนน ๔.๖๓ เต็ม ๑๐ ซึ่งเป็นตัวเลขที่ไม่น่าพอใจนัก หากย้อนกลับไปจะพบว่าใน ๔ ปีหลังสุด ประเทศไทยถูกจัดอันดับให้เป็นประเทศ “กึ่ง” ประชาธิปไตยเท่านั้น

ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน และ ดัชนีประชาธิปไตย สิ่งที่น่าสังเกตคือ ประเทศที่มีระดับความโปร่งใสสูง ล้วนแต่เป็นประเทศที่มีค่าความเป็นประชาธิปไตยอยู่ในระดับสูงเช่นกัน ทั้ง สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย กลุ่มประเทศสหภาพยุโรป เกาหลีใต้ สิงคโปร์ เป็นต้น จึงชัดเจนว่า “ประชาธิปไตย” คือเครื่องมือสำคัญในการปราบปรามคอร์รัปชัน จึงถึงเวลาที่สังคมไทยจะต้องมาทบทวนหลักการของประชาธิปไตย และหาทางปรับใช้เพื่อแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันในประเทศไทย

ความรุนแรงของปัญหาคอร์รัปชัน

ปฏิเสธไม่ได้ว่างบประมาณรัฐนับล้านล้านบาท ที่ควรส่งไปพัฒนาความเป็นอยู่พี่น้องประชาชนอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย มักจะมีจำนวนหนึ่งถูกมือมืดดึงออกไปเข้ากระเป๋าตัวเอง ด้วยวิธีที่หลากหลาย นับตั้งแต่ขั้นตอนประมูล ไปจนถึงการดำเนินโครงการ ทั้ง การจ่ายเงินใต้โต๊ะ ยั่วประมูล กินเปอร์เซ็นต์ โกงราคา ไม่นับรวมการโกงรูปแบบอื่นที่มีความสลับซับซ้อนยิ่งขึ้น

นางสาวนีย์ ไทยรุ่งโรจน์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย^๓ เปิดเผยว่า สถานการณ์ดัชนีคอร์รัปชันของไทยเดือน ธ.ค. ๒๕๖๐ ดัชนีสถานการณ์คอร์รัปชันไทย (CSI) อยู่ที่ ๕๒ ดัชนีปัญหาและความรุนแรงการคอร์รัปชันมีความรุนแรงมากขึ้น มูลค่าการคอร์รัปชันอยู่ที่ ๕-๑๕% ของงบประมาณ

๑. ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันโลก ปี ๒๕๖๐ คะแนนไทยเพิ่มจาก ๓๕ เป็น ๓๗ อันดับขยับมาที่ ๙๖ จาก ๑๐๑ ใน ๑๘๐ ประเทศ. ไทยพับลิก้า. ๒๒ ก.พ. ๒๐๑๘. เข้าถึงได้จาก <https://thaipublica.org/๒๐๑๘/๐๒/corruption-perception-index-๒๐๑๗/>

๒. ดัชนีประชาธิปไตยโลกเผย ไทยอยู่กลุ่มประเทศไม่มีเสรีภาพสื่อ ปกครองแบบกึ่งเผด็จการ. สำนักข่าวอิศรา. ๑ ก.พ. ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก <https://www.isranews.org/isranews-news/๖๓๒๓๐-index.html>

๓. ใต้โต๊ะพุ่ง ๒ แสนล้าน หอการค้าสำรวจพบตัวเลขขยับเพิ่ม ๕-๑๕%. โพสต์ทูเดย์. ๑๖ ก.พ. ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก: <http://www.posttoday.com/economy/๕๔๐๕๑๑>

หรือ ๖.๖๒ หมื่นล้านบาท ถึง ๑.๙๘ แสนล้านบาท คิดเป็น ๒.๒๙-๖.๘๖% ของงบประมาณ กระทบต่อจีดีพีประเทศ ๐.๔๑-๑.๒๓% สาเหตุสำคัญมาจากกฎหมายที่เปิดโอกาสให้ใช้ดุลพินิจ กระบวนการทางการเมืองขาดความโปร่งใส ความไม่เข้มงวดการบังคับใช้กฎหมาย

นายธนวรรธน์ พลวิชัย ผู้อำนวยการศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย กล่าวว่า จากการสำรวจมาทั้งหมด ๑๕ ครั้งหรือ ๗ ปีครึ่ง ในครั้งนี้คาดว่าแนวโน้มจะกลับมาเพิ่มขึ้นและมีสัญญาณความรุนแรงมากขึ้นหลังจากลดลงมาตลอดตั้งแต่ปี ๒๕๕๘

นายธนวรรธน์ กล่าวว่า ค่าดัชนี สถานการณ์คอร์รัปชันไทยเริ่มมีสัญญาณดิ่งลงเรื่อยๆ หลังปี ๒๕๕๘ หลังเริ่มมีการ จัดซื้อจัดจ้างโครงการลงทุนขนาดใหญ่ โดยพบว่า อัตราการจ่ายใต้โต๊ะในปี ๒๕๖๐ อยู่ที่ ๕-๑๕% ถือว่าสูงสุดในรอบ ๓ ปี นับจากปี ๒๕๕๘ ที่จ่ายเฉลี่ย ๑-๑๕% และสร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจ ๑-๒ แสนล้านบาท

จากข้อมูลจะพบว่าในแต่ละปี จะมีงบประมาณรั่วไหล สูงสุดถึง ๒ แสนล้านบาท สะท้อนปัญหาคอร์รัปชันไทย ที่จะบอกว่า “วิกฤติ” คงไม่ผิดนัก จึงไม่แปลกใจ ดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชันในภาครัฐ ปี พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งจัดโดย องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International-TI) ได้ให้คะแนนประเทศไทยเพียง ๓๗ เต็ม ๑๐๐ คะแนน แม้จะดีขึ้นมา ๒ คะแนนเมื่อเทียบกับปี พุทธศักราช ๒๕๕๙ แต่ในเชิงข้อเท็จจริงแล้ว ยังอยู่ในระดับที่มีการคอร์รัปชันสูง

หากเปรียบเทียบกับดัชนีประชาธิปไตย จะพบความสัมพันธ์ที่สอดคล้องไปด้วยกัน จากข้อมูลของ Economist Intelligence Unit (EIU) index (ลอนดอน ประเทศอังกฤษ) ได้วัดค่าความเป็นประชาธิปไตยของประเทศไทย ปรากฏว่า ๔ ปีหลังสุด(คริสต์ศักราช ๒๐๑๔ - ๒๐๑๗) ไทยได้รับคะแนน ๕.๓๙, ๕.๐๙, ๔.๙๒, ๔.๖๓ ตามลำดับ ถูกจัดอยู่ในระดับของประเทศที่มีการปกครองแบบผสม หรือ ประเทศที่มีการแทรกแซงการเลือกตั้ง รวมไปถึงระบบยุติธรรม มีอาชญากรรมทางการเมืองเกิดขึ้นอยู่เรื่อยๆ มีวัฒนธรรมการเมืองที่ด้อยพัฒนา และประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับต่ำ จึงสามารถสรุปได้ว่าปัญหาการคอร์รัปชัน ส่วนสำคัญมาจากความไร้สำนึกด้านประชาธิปไตยของสังคมไทยนี้เอง

หลักการประชาธิปไตย

สำหรับคำว่า “ประชาธิปไตย” ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Democracy ซึ่งมาจากศัพท์ภาษากรีกว่า Demos หมายถึงประชาชน กับ Kratiem หมายถึง การปกครอง ดังนั้นประชาธิปไตยหรือ democracy จึงหมายถึงการปกครองโดยประชาชน และรัฐบาลจะคงอยู่ในอำนาจต่อไปได้ ก็ต่อเมื่อ

๔. democracyindex ๒๐๑๗.The economist intelligence unit.เข้าถึงได้จาก.<https://www.eiu.com/topic/democracy-index>

ประชาชนผู้เลือกตั้งเห็นว่ารัฐบาลสามารถสนองตอบต่อเจตนารมณ์ของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่านั้น ในเชิงของภาษา พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๕๒๕ ให้ความหมายประชาธิปไตยว่า เป็นแบบการปกครองที่ถือมติปวงชนเป็นใหญ่ ส่วนคำว่าระบอบหมายถึง แบบอย่าง ธรรมเนียม ระเบียบการปกครอง ดังนั้น คำว่าระบอบประชาธิปไตย จึงหมายความว่า แบบอย่างหรือธรรมเนียมการปกครองที่ถือมติปวงชนเป็นใหญ่ ศูนย์ศึกษาประชาธิปไตย คณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้กำหนด “องค์ประกอบ” ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ไว้ดังนี้

๑. ความเสมอภาค

ความเสมอภาคทางการเมืองประชาชนทุกคนสามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองได้อย่างเท่าเทียมกัน ความเสมอภาคทางเศรษฐกิจประชาชนทุกคนต้องไม่ถูกกีดกันในการประกอบอาชีพการประกอบการต้องเป็นไปอย่างเสรีเป็นธรรมไม่มีการผูกขาดทางการค้า ความเสมอภาคทางโอกาสบุคคลสามารถจะได้รับการศึกษา การรักษาพยาบาลและการให้บริการจากรัฐอย่างเท่าเทียมกัน

๒. สิทธิ เสรีภาพและหน้าที่

สิทธิ คือ อำนาจอันชอบธรรม หรือประโยชน์ที่กฎหมายรับรองและคุ้มครอง เสรีภาพ คือ การมีอิสระที่จะกระทำการใด ๆ โดยต้องไม่ละเมิดเสรีภาพของผู้อื่น หน้าที่ คือ สิ่งที่คุณต้องปฏิบัติหรืองดเว้นจากการปฏิบัติบุคคลย่อมมีสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ซึ่งการใช้สิทธิ เสรีภาพต้องไม่ไปละเมิดสิทธิของผู้อื่น และต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนภายใต้กฎหมาย

๓. นิติธรรม

การใช้กฎหมายเป็นหลักในการบริหารประเทศ บุคคลทุกคนต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องใช้กฎหมายต่อทุกคนอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติ

๔. หลักการใช้เหตุผล

คือ การใช้หลักเหตุผลมาเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ และหากมีการตัดสินใจหาด้วยการออกเสียงต้องยอมรับมติของเสียงข้างมาก แต่ต้องเคารพสิทธิของเสียงส่วนน้อย

๕. การมีส่วนร่วมทางการเมือง

การปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้น ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งนี้ ประชาธิปไตยทางตรง คือการใช้สิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ เช่น การแสดงความคิดเห็น การออกเสียงประชามติ การขอรับรู้ข้อมูลข่าวสารราชการ การชุมนุม การร้องทุกข์ ส่วนราชการ ส่วนทางอ้อม คือ การเลือกตั้งตัวแทน เช่น ส.ส. , ส.ว. ไปทำหน้าที่ในการออกกฎหมาย

และบริหารประเทศ เหล่านี้คือองค์ประกอบที่ก่อรวมกันความหมายของคำว่า “ประชาธิปไตย” ซึ่งให้ความสำคัญกับ ๒ หลักการคือ อิสรภาพ และความเสมอภาค

ประชาธิปไตยกับการปราบคอร์รัปชัน

หลักการเรื่องอิสรภาพและความเสมอภาคถูกยกมาอ้างอิงว่าเป็นกุญแจสู่ความสำเร็จในการปราบคอร์รัปชัน อยู่บ่อยครั้ง กระนั้น กลับมีความย้อนแย้งเกิดขึ้นในประเทศไทย เพราะคนบางกลุ่มกับเชื่อว่าประชาธิปไตยนี้เอง คือบ่อเกิดของคอร์รัปชัน โดยชี้ขึ้นไปต่อนักการเมือง พร้อมกล่าวหาว่านักการเมืองซื้อเสียง เพื่อเข้าไปมีอำนาจ แล้วใช้อำนาจนั้นเพื่อการโกง เงินที่ได้จากการโกง จะนำไปสะสมทุน สะสมสายสัมพันธ์ เมื่อหมดวาระการดำรงตำแหน่งจะซื้อเสียงแล้วกลับเข้ามาใหม่เป็นวัฏจักรเรื่อยไป ความเชื่อเหล่านี้ ได้นำมาซึ่งการสนับสนุนให้มีการยึดอำนาจ และทำลายประชาธิปไตยอย่างสิ้นเชิง

Marc Saxer (มาร์ค คักซาร์) มุลนิธิฟรีดริค เอแบร์ท (FES) ^๕ฉายภาพปัญหาการทำลายประชาธิปไตย โดยเชื่อว่าเป็นวิธีปราบโกงไว้ในงานเสวนาสาธารณะ ‘เศรษฐกิจแห่งวันพรุ่งนี้’ (Economy of Tomorrow) ‘ประชาธิปไตย คอร์รัปชัน และการปฏิรูปประเทศไทย: จะใช้ประชาธิปไตยแก้ปัญหาคอร์รัปชันได้อย่างไร’ วันพุธที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ว่างดังนี้

“การที่ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจนั้น ส่งผลประการสำคัญอย่างหนึ่งคือการทำให้เกิดชนชั้นใหม่ขึ้นมา ทว่าโครงสร้างทางการเมืองยังคงเป็นคงเป็นโครงสร้างแบบเดิม โดยมีระบบระเบียบทางสังคม และการเมืองที่ชนชั้นนำเดิมเป็นผู้กำหนด ฉะนั้นปัญหาคอร์รัปชันอย่างการอุปถัมภ์ ก็ไม่ได้หายไปจากสังคมไทย จนถึงที่สุดแล้วกลายมาเป็นปัญหาที่ทำให้สังคมไม่เติบโต และบั่นทอนความก้าวหน้าของสังคมไทย ประสบการณ์จากหลายๆประเทศผู้ที่ จะออกมาขับเคลื่อนสังคมให้หลุดพ้นจากปัญหาคอร์รัปชัน หรือระบบอุปถัมภ์นั้น และทำให้สังคมก้าวหน้ากว่าเดิม ไม่ใช่ชนชั้นนำ เหตุผลเพราะการดำรงสถานะของชนชั้นนำนั้นย่อมยินดีกับระบบอุปถัมภ์ และไม่ใช้คนชนชั้นล่าง เพราะต่างก็ได้ผลประโยชน์ต่างตอบแทนอยู่กับชนชั้นนำ ความหวังจึงอยู่ที่ชนชั้นกลาง แต่ปรากฏว่าชนชั้นกลาง กลับมีความกลัวว่า รัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งจะนำเงินภาษีของพวกเขาไปใช้ในการซื้อสิทธิ์ขายเสียง หรือเอาไปดำเนินนโยบายประชานิยม จากความผิดหวังดังกล่าว ได้ทำให้เกิดความเข้าใจผิดบางประการคือ การเกิดขึ้นของประชาธิปไตยนั้น นำมาซึ่งปัญหาคอร์รัปชัน ฉะนั้นด้วยวิธีคิดแบบนี้จึงทำให้เกิดความเข้าใจว่า นักการเมืองที่มาจากการเลือกตั้ง พร้อมทั้งทำการทุจริตคอร์รัปชันเสมอ และส่งผลให้คนชนชั้นกลางต้องการคนที่ไม่ใช่ นักการเมืองเข้ามาปกครองบ้านเมือง

^๕. ปกป้อง จันทรวินัย. ประชาธิปไตย คอร์รัปชัน และการปฏิรูปประเทศไทย: จะใช้ประชาธิปไตยแก้ปัญหาคอร์รัปชันได้อย่างไร. เข้าถึงได้จาก. <http://pokpong.org/interview/democratization-and-anti-corruption-movement/>

แทน ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้วปัญหาคอร์รัปชันมีอยู่ในทุกระบบการปกครอง และยังมีมากขึ้นหากมีผู้ปกครองที่มีอำนาจสูง และไม่สามารถตรวจสอบได้”

ประเทศไทยขับเคลื่อนอย่างตะกุกตะกัก เพราะติดปัญหาเรื่องระบบอุปถัมภ์ ซึ่งพยายามจะจำกัด “อำนาจ-ทรัพยากร” ไว้ในพวกตนด้วยวิธีการอันหลากหลาย อาทิการแบ่งปันไว้ในพวกตนเป็นสำคัญ การช่วยเหลือเฉพาะพวกตนเป็นสำคัญ การมีอยู่ของระบบอุปถัมภ์ที่มากเกินไป ล้วนทำลายหลักการประชาธิปไตย ที่ความเสมอภาคควรได้รับการยอมรับมากที่สุด เมื่อความไม่เสมอภาคถูกลดทอนความสำคัญลง และคนหนึ่งมีสิทธิ์มากกว่าคนหนึ่ง ย่อมเปิดโอกาสให้มีการคอร์รัปชันเช่นเดียวกัน ระบบอุปถัมภ์ได้ทำลายระบบการตรวจสอบไปด้วย เพราะตัวระบบมักจะมีบทบาทในการปกป้องคนหนึ่งให้พ้นจากการตรวจสอบ ประเด็นดังกล่าวสะท้อนผ่านความคิดเห็นของ ดร. สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย^๖ ที่เคยอธิบายว่า

“ประชาธิปไตยที่จะสามารถกำจัดคอร์รัปชันได้นั้น จะต้องไม่เป็นประชาธิปไตยแค่เพียงมีการเลือกตั้งอย่างเสรีและเป็นธรรม ซึ่งไม่ได้หมายความว่า การเลือกตั้งไม่จำเป็น แต่สิ่งที่ต้องมีควบคู่กันไปด้วยคือการตรวจสอบถ่วงดุลการใช้อำนาจรัฐ คือต้องมีกลไก ที่ไม่ทำให้เกิดการใช้อำนาจในทางมิชอบ และมีกลไกในการรักษาสิทธิเสรีภาพของประชาชน ถ้าประเทศเรามีประชาธิปไตยในความหมายแบบนี้ก็อาจจะสามารถลดปัญหาคอร์รัปชันได้

ตัวอย่างกรณีประเทศอังกฤษ เขามีกลไกในการตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจรัฐ โดยเหล่าขุนนางซึ่งกลไกเหล่านี้เกิดขึ้นก่อนที่ประเทศอังกฤษจะมีการเลือกตั้งอย่างเสรีด้วย ถ้าเปรียบเทียบก็คงเปรียบได้กับการที่มีการเลือกตั้งอย่างเสรีและเป็นธรรมเป็นคั่นเร่ง การมีระบบตรวจสอบถ่วงดุลเป็นเบรก ฉะนั้นกรณีของประเทศไทยนั้นเบรกเกิดขึ้นก่อนคั่นเร่ง แต่สำหรับประเทศไทยเราสนใจกันแต่คั่นเร่ง แล้วก็มานั่งเถียงกันว่าคั่นเร่งจะทำให้รถสะดุดได้อย่างไร สำหรับคนที่หวงแหวนประชาธิปไตย จำเป็นต้องมองคอร์รัปชันในทัศนคติที่ว่า คอร์รัปชันเองก็เป็นตัวทำลายประชาธิปไตยด้วยเช่นกัน ถ้าปล่อยให้มีการคอร์รัปชันในระบบการเลือกตั้ง ระบบประชาธิปไตย ก็จะทำให้คุณค่าของประชาธิปไตยลดลงไป

หากอยากเห็นประชาธิปไตยที่สามารถกำจัดคอร์รัปชันได้ ประชาชนควรจะมีมุมมองใหม่อย่างน้อย ๔ ข้อคือ ๑.อย่าสนใจแต่การเข้าสู่อำนาจทางการเมือง ให้สนใจการใช้อำนาจทางการเมืองด้วย ๒.อย่าใช้เรื่องคอร์รัปชันกลั่นแกล้งกันทางการเมือง เช่นเดียวกันก็อย่าใช้ข้อกล่าวหาปิดกั้นการคอร์รัปชัน ๓.อย่าปล่อยให้มีการอ้างการเป็นคนดีเพื่อปิดกั้นการตรวจสอบ และขณะเดียวกันอย่าปฏิเสธความสำคัญ

๖. ปกป้อง จันทริวิทย์. ประชาธิปไตย คอร์รัปชัน และการปฏิรูปประเทศไทย: จะใช้ประชาธิปไตยแก้ปัญหาคอร์รัปชันได้อย่างไร. เข้าถึงได้จาก. <http://pokpong.org/interview/democratization-and-anti-corruption-movement/>

ของจริยธรรม จนปล่อยให้ผู้ที่มีประวัติการคอร์รัปชันเข้าสู่อำนาจทางการเมือง ๔.อย่าปิดกั้นการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เวลาเดียวกันอย่าคิดว่า หากมีการเลือกตั้งในท้องถิ่นจะกำจัดการคอร์รัปชันได้ ทางที่ต้องทำคือต้องมีกระจายอำนาจให้ประชาชนได้ตรวจ และต้องมีกลไกในการตรวจสอบถ่วงดุลที่เป็นกฎกติกาต่อกับกำอีกชั้นหนึ่ง”

สรุปองค์ประกอบของการใช้ประชาธิปไตยเพื่อจัดการปัญหาคอร์รัปชันคือต้องกระจายอำนาจสร้างเสรีภาพทางการเมือง และความเสมอภาคทางการเมือง ด้วยการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งในกระบวนการคัดคนเข้าสู่สภา และการตรวจสอบ ควบคุมไปกับกระบวนการตรวจสอบถ่วงดุล ที่สามารถบังคับใช้กับทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียม สำหรับรูปธรรมของการใช้หลักประชาธิปไตย เพื่อปราบคอร์รัปชัน ชัดเจนว่าประเทศสิงคโปร์ และเกาหลีใต้คือตัวอย่างที่ดี

ตัวอย่างการแก้ปัญหาคอร์รัปชันในประเทศสิงคโปร์

ประเทศสิงคโปร์ ได้รับการจัดอันดับเรื่องความเป็นประชาธิปไตย(Democracy Index ๒๐๑๗) โดย The Economist Intelligence Unit(EIU) ในลำดับที่ ๖๙ มีค่าวัดอยู่ที่ ๖.๓๒ เป็นประเทศประชาธิปไตยบกพร่องนับว่ายังอยู่ในอันดับที่ดีกว่าของประเทศไทย(อันดับ ๙๖)สำหรับค่าดัชนีความโปร่งใส Transparency International (TI) ประเทศสิงคโปร์ เป็นหนึ่งในกลุ่มประเทศที่ปลอดการคอร์รัปชันมากที่สุดในโลก โดยติดอันดับ ๕ มีคะแนนสูงถึง ๘๔ คะแนน^๗

ความสำเร็จของประเทศสิงคโปร์ในการจัดการปัญหาคอร์รัปชัน มาจากความเอาจริงเอาจังนับตั้งแต่การขึ้นดำรงตำแหน่งของนายลี กวน ยู เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๐๒ ที่ให้การปราบคอร์รัปชันเป็นจุดหมายแรกของการบริหารประเทศ ผ่านกฎเหล็กการทำงาน ดังนี้

๑. ผู้นำประเทศ รวมถึงคณะรัฐมนตรี ต้องทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดี ไม่คอร์รัปชันเสียเอง มิฉะนั้น ข้าราชการและประชาชนทั่วไปจะหัวเราะเยาะและไม่เชื่อถือกับมาตรการปราบปรามคอร์รัปชัน โดยเขาเคยกล่าวปราศรัยเมื่อปี ๒๕๒๒ ว่าประเทศสิงคโปร์จะอยู่รอดได้ก็ต่อเมื่อบรรดาระัฐมนตรีและข้าราชการระดับสูงต้องไม่คอร์รัปชัน ทั้งนี้ จากรัฐบาลที่ดำเนินการอย่างจริงจัง ทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อถือ และกระตือรือร้นในการส่งเบาะแสเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมายคอร์รัปชันให้แก่รัฐบาล

^๗ CPI ๒๐๑๗ ติดตามสถานการณ์ความโปร่งใสปีล่าสุด.ไทยพับลิก้า.๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๐๑๘.

เข้าถึงได้จาก<https://thaipublica.org/๒๐๑๘/๐๒/hesse๐๐๔-๑๐๐/>

^๘ ปีโอไอ:ทำไมสิงคโปร์แก้ไขปัญหาคอร์รัปชันเป็นผลสำเร็จ?. ผู้จัดการรายวัน. ๒๘ มิ.ย.๒๕๕๖.
<https://mgronline.com/daily/detail/๙๕๒๐๐๐๐๗๓๐๐๐>

๒. ประการที่สอง มอบอำนาจอย่างเต็มที่ให้แก่หน่วยงาน Corrupt Practices Investigation Bureau (CPIB) ซึ่งขึ้นตรงกับนายกรัฐมนตรี มีอำนาจที่จะสอบสวนการกระทำผิดอย่างจริงจัง สามารถเรียกบุคคลใดบุคคลหนึ่งมาให้ปากคำ ไม่ว่าบุคคลนั้นๆ จะมีตำแหน่งใหญ่โตเพียงใดก็ตาม และดำเนินการสอบสวนอย่างรวดเร็ว ไม่ดำเนินการสอบสวนแบบชักช้า หรือแบบลู่หน้าปะจุมุกเป็นมวยล้มล้มคนดู

๓. ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย โดยกำหนดว่าการที่ข้าราชการที่ร่ำรวยผิดปกติ มีวิถีชีวิตที่ไม่สอดคล้องกับรายได้ ต้องถูกตรวจสอบอย่างเข้มงวด หากไม่สามารถอธิบายที่มาของรายได้จนเป็นที่พอใจ ต้องถูกยึดทรัพย์ส่วนที่เพิ่มพุดขึ้นมา

๔. กำหนดโทษระดับสูง โดยกฎหมายกำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี ปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ เหรียญสิงคโปร์ หรือประมาณ ๒.๕ ล้านบาท รวมถึงต้องจ่ายค่าปรับเท่ากับเงินสินบนที่ได้รับ ยิ่งไปกว่านั้น หากคอร์รัปชันเกี่ยวข้องกับสัญญาของรัฐบาลหรือเป็นสมาชิกรัฐสภาแล้ว โทษจำคุกเพิ่มขึ้นเป็นไม่เกิน ๗ ปี

๕. ขึ้นเงินเดือนให้กับข้าราชการให้พอเพียงต่อการดำรงชีพและอยู่ระดับใกล้เคียงกับเงินเดือนในภาคเอกชน เนื่องจากข้าราชการบางคนนั้น แม้จะมีทัศนคติที่ดีไม่ต้องการคอร์รัปชัน แต่อาจจะถูกสถานการณ์บีบบังคับ

๖. รมรณรงค์ประชาชนให้ตระหนักว่าคอร์รัปชันเป็นเชื้อโรคร้ายที่บั่นทอนการพัฒนาประเทศ ด้านนายวิทยากร เชียงกุล คณบดีกิตติคุณและอดีตคณบดีวิทยาลัยนวัตกรรมการสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต^๙ อธิบายว่า

“แนวทางแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันแนวทางหนึ่งของสิงคโปร์ คือ การพัฒนาการศึกษา และปรับเงินเดือนนักการเมืองและข้าราชการให้มีรายได้ใกล้เคียงกับภาคธุรกิจเอกชน เพื่อที่เจ้าหน้าที่รัฐจะได้ทำงานเพื่อรัฐได้เต็มที่โดยไม่ต้องไปพะวงเรื่องหารายได้พิเศษ แต่การให้เงินเดือนเจ้าหน้าที่รัฐสูงนี้จะต้องทำควบคู่ไปกับการพัฒนาให้เจ้าหน้าที่รัฐภูมิใจในตัวเอง มีการปรับปรุงและตรวจสอบประสิทธิภาพและความซื่อสัตย์ในการทำงานของทั้ง ๓ ฝ่ายคือ บริหาร นิติบัญญัติและศาลด้วย เพราะการวิจัยในประเทศอื่นๆ พบว่า การขึ้นเงินเดือนนักการเมืองและข้าราชการก็ไม่ได้มีผลให้คอร์รัปชันลดลงเสมอไป และการที่รัฐบาลประเทศใดจะขึ้นเงินเดือนเจ้าหน้าที่รัฐให้สูงพอกับภาคธุรกิจเอกชนได้นั้น ก็หมายถึงว่า รัฐบาลประเทศนั้นต้องพัฒนาให้เจ้าหน้าที่รัฐเก่งพอและดีพอที่จะช่วยทำให้เศรษฐกิจเจริญเติบโตมากพอที่รัฐบาลจะสามารถเก็บภาษีและมีรายได้มากพอด้วย

สิงคโปร์ทำได้เพราะทั้งผู้นำและประชาชนเป็นคนที่ได้รับการศึกษาและตระหนักว่า การแก้ปัญหาคอร์รัปชันเป็นความจำเป็น เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพื่อความอยู่รอด

๙. วิทยากร เชียงกุล.ชมรมศึกษาผลงานวิทยากร เชียงกุล.เข้าถึงได้จาก <https://witayakornclub.wordpress.com>

และความเจริญเติบโตของประเทศชาติ ปัญหาการคอร์รัปชันไม่ใช่เป็นเรื่องแค่การแก้ปัญหาทางศีลธรรมแลจริยธรรมที่อาจจะทำได้ไม่ทำก็ได้เท่านั้น พวกเขายังตระหนักว่าการจะแก้ปัญหาคอร์รัปชันได้ต้องพยายามปฏิรูปทั้งระบบการบริหารราชการ กฎหมาย การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไปพร้อมๆกัน เช่น การทำให้ประชาชนมีการศึกษา มีงานทำ มีการกระจายรายได้ที่ค่อนข้างเป็นธรรม มีระบบประกันสังคม บริการสาธารณสุข ที่ช่วยให้ประชาชนมีปัจจัยสี่และชีวิตที่มีความมั่นคง ก็เป็นปัจจัยที่ทำให้ประชาชนมุ่งหน้าขยันทำงานสุจริต เพราะประชาชนเห็นว่า เป็นแนวทางที่จะก่อให้เกิดผลดีกับพวกเขาได้มากกว่าจะมาคิดหาทางคอร์รัปชันซึ่งเป็นเรื่องที่มีโอกาสจะถูกลงโทษในอัตราสูง

ปัจจัยความสำเร็จด้านหนึ่ง คือ การมีกฎหมายต่อต้านการคอร์รัปชันและการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มแข็ง องค์กรสอบสวนการกระทำคอร์รัปชันของสิงคโปร์ (CPIB) ได้รับการพัฒนาให้มีกำลังคน มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม มีเงินเดือนสูง มีประมาณมากพอที่จะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีอำนาจที่จะหาข้อมูลนักการเมือง ข้าราชการ คู่สมรสและลูกของพวกเขาจากธนาคาร กรมสรรพากรและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ สามารถที่จะไต่สวนเจ้าหน้าที่รัฐที่ต้องสงสัยทุกคนไปจนถึงระดับสูงได้อย่างไม่มีข้อยกเว้น มีการแก้กฎหมายให้ศาลสามารถใช้ประเด็นว่า การที่เจ้าหน้าที่รัฐมีทรัพย์สินมากเกินรายได้จากเงินเดือน โดยอธิบายไม่ได้ว่า มาจากไหน เป็นหลักฐานว่า คนผู้นั้น อาจจะได้มาจากการคอร์รัปชันได้ ศาลสามารถใช้พยานหลักฐานการให้การจากเจ้าหน้าที่รัฐคนอื่นๆ ได้ โดยไม่ถือว่า เขามีความผิดฐานสมรู้ร่วมคิด รวมทั้งศาลสามารถสั่งยึดทรัพย์สินที่ได้มาจากการคอร์รัปชันได้

ตัวอย่างการแก้ปัญหาคอร์รัปชันในประเทศเกาหลีใต้

ประเทศเกาหลีใต้ ได้รับการจัดอันดับเรื่องความเป็นประชาธิปไตย (Democracy Index ๒๐๑๗) โดย The Economist Intelligence Unit(EIU) ให้อยู่ในลำดับที่ ๒๐ มีค่าคะแนนถึง ๘.๐ ขณะที่คะแนนความโปร่งใส Transparency International (TI) อยู่ที่อันดับที่ ๒๔ นับเป็นหนึ่งในประเทศที่ประสบความสำเร็จในการปราบคอร์รัปชันอย่างเป็นรูปธรรมที่สุด

ความโดดเด่นในการปราบคอร์รัปชันของเกาหลีใต้คือความเอาใจจริงอย่างเท่าเทียม ล่าสุด (๖ เมษายน ๒๕๖๑) สำนักข่าวอนฮัพของเกาหลีใต้รายงานว่า ศาลแขวงกลางกรุงโซลตัดสินจำคุก ๒๔ ปี และปรับ ๑.๘ หมื่นล้านวอน นางสาวปัก กึน-เฮ อดีตประธานาธิบดี ฐานมีความผิดในคดีทุจริตทั้งหมด ๑๖ กระทง เช่น รับสินบน ช่มชู้ ใช้อำนาจโดยมิชอบ โดยโทษจำคุก ๒๔ ปี ถือนำน้อยกว่าที่อัยการเสนอโทษจำคุก ๓๐ ปี หลังเธอถูกปลดจากตำแหน่งเนื่องจากพัวพันคดีทุจริตเมื่อปีก่อน

จากกรณีของนางปัก กึน เฮ ส่งผลกระทบอย่างยิ่งต่อสังคมเกาหลีใต้ เพราะได้นำไปสู่การทาคติพยายามตัดสินบนที่มีนายลี แจ ยอง ทายาทบริษัทซัมซุงของเกาหลีใต้ เป็นผู้ถูกกล่าวหาและถูกจับกุมในที่สุด ทั้งนี้ การคุมขังนายลี ถือเป็นปรากฏการณ์สำหรับเกาหลีใต้ เพราะนายลีเป็นทายาท

ตระกูลใหญ่เจ้าของ “ซัมซุง” ที่ถูกตั้งข้อสงสัยแล้วว่า น่าจะรอดพ้นความผิด เพราะมากด้วยทรัพย์สิน และ บารมี ในฐานะที่เป็นหนึ่งในกลุ่มธุรกิจที่เรียกว่า “แชโบล” แต่สุดท้ายกฎหมายสามารถนำในลิเข้าคุก ได้สำเร็จ

แชโบล^{๑๐} คือ กลุ่มธุรกิจครอบครัวขนาดยักษ์ หรือกลุ่มธุรกิจเอกชนระดับเรือธงของเกาหลีใต้ ที่มีรายได้รวมกันแล้วคิดเป็น จีดีพี ส่วนมากของประเทศเกาหลีใต้ หรืออาจสูงถึงประมาณ ๘๐% ส่วนมากก็เป็นบริษัทชื่อดังที่เรารู้จักกันดีเช่น ซัมซุง, แอลจี, ฮุนได โดยหากย้อนกลับไปในช่วงปี คริสตศักราช ๑๙๖๐ ในยุคของประธานาธิบดีปาร์ก จุง-ฮี ซึ่งได้รับการเชิดชูจากการทำให้เศรษฐกิจของประเทศรุ่งเรือง ครั้งนั้นเป็นจุดเริ่มต้นของระบบแชโบลที่กลายมาเป็นกระดูกสันหลังของชาติที่ทำให้ เศรษฐกิจเกาหลีใต้เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว

นับตั้งแต่ช่วงเวลานั้นเป็นต้นมา แชโบลได้กลายเป็นหนึ่งในองคาพยพที่สำคัญที่ทรงอิทธิพลทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมของเกาหลีในแทบทุกระดับ การเติบโตของธุรกิจของแชโบลเชื่อกันว่าได้รับการเอื้ออำนาจรัฐกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้การพยายามแยกตุลาอำนาจระหว่างแชโบลกับการเมืองของเกาหลีใต้เริ่มต้นมาในช่วงทศวรรษที่ ๑๙๙๐ เมื่อรัฐบาลของประธานาธิบดี คิม ยอง-ซัม ได้ให้คำมั่นว่าจะควบคุมกลุ่มแชโบลไม่ให้ก้าวล่วงอำนาจรัฐหรือครอบงำกฎหมาย แต่ทว่า ก็ยังมีกรณี กลุ่มแชโบลกระทำความผิดอยู่หลายกรณี ไม่ว่าจะเป็นการหลีกเลี่ยงภาษี การติดสินบน การหลบเลี่ยงภาษี

จนกระทั่งในปีคริสตศักราช ๑๙๘๐ รัฐบาลเกาหลีใต้ออกกฎหมายด้านการผู้ขาดการค้าซึ่งนำไปสู่การจัดตั้งหน่วยงานเฝ้าระวังการผูกขาดการค้าจากกลุ่มแชโบลขึ้นมา ทั้งนี้ การออกกฎหมายดังกล่าวถูกมองว่าเป็นการตอบสนองต่อความหวั่นกลัวในสังคมที่มีเพิ่มมากขึ้นว่ากลุ่มทุนยักษ์ใหญ่จะขยายการแสวงหาผลกำไรในการทำธุรกิจที่อยู่นอกเหนือจากอุตสาหกรรมหลักที่ตนเองยึดครองในตลาดอยู่แล้ว ซึ่งจะเป็นการคุกคามต่อกลุ่มผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมที่ก็เป็นพลังหลักของการสร้างงานภายในประเทศเช่นกัน ให้ถูกบีบออกจากวงจรการทำธุรกิจได้ ซึ่งถือว่าเป็นธรรม แต่แม้จะมีความพยายามควบคุมอิทธิพลการดำเนินธุรกิจของกลุ่มแชโบลมากขึ้น แต่มาตรการดังกล่าวก็ทำอะไรไม่ได้มากนัก เพราะกลุ่มแชโบลยังคงเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่ทรงพลังของประเทศอยู่ดี อย่างไรก็ตาม ปฏิเสธไม่ได้ว่าด้วยอำนาจและเส้นสาย การบริหารของกลุ่มแชโบลยังขาดความโปร่งใส มีการติดสินบนและฉ้อโกงอย่างกว้างขวางจนกระทั่งล่าสุดเมื่อปลายปีคริสตศักราช ๒๐๑๖ หลังจากที่ชาวเกาหลีใต้หลายแสนคนออกมาประท้วง อดีตประธานาธิบดีเกาหลีใต้ และกลุ่มแชโบล ซึ่งเป็นกลุ่มผู้สนับสนุนทางการเมืองของนางปาร์ก จนนำไปสู่วิกฤตทางการเมืองและการถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งนำไปสู่การจัดกลุ่มอดีตผู้นำของประเทศ และสมาชิกของกลุ่มแชโบลในที่สุด

๑๐. จำคุกทายาทซัมซุง ถ้าจะถึงจุดจบยุค “แชโบล”. โพสต์ทูเดย์. ๒ กันยายน ๒๕๖๐. เข้าถึงได้จาก <https://www.posttoday.com/world/๕๑๒๕๓๔>

กรณีล่าสุด เป็นครั้งแรกๆ ที่กลุ่มแซบโบลูกนำตัวมาลงโทษ แต่หากย้อนกลับไป จะพบว่า เกาหลีใต้มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างไม่เกรงหน้าอินทร์หน้าพรหม ผู้นำประเทศหลายคน ล้วนหนีไม่พ้นความผิด^{๑๑} ไล่เรียงจากอดีต อดีตประธานาธิบดีชุน ดู-ฮวาน และอดีตประธานาธิบดีโรห์ แท-วู โดนจำคุก จากการตัดสินของศาลพร้อมกันในปีพุทธศักราช ๒๕๓๙ ในข้อหาทุจริตรับสินบน และกบฏ ชุนถูกตัดสินให้ประหารชีวิต แต่ต่อมาลดลงเหลือจำคุกตลอดชีวิต ส่วนโรห์ศาลชั้นต้นตัดสินจำคุก ๒๒ ปีครึ่ง ศาลอุทธรณ์ลดลงเหลือ ๑๗ ปี ก่อนที่ทั้งสองจะได้รับการอภัยโทษ จากอดีตประธานาธิบดีคิม ยัง-ซัม และปล่อยตัวออกจากคุกในปีพุทธศักราช ๒๕๔๐ ส่วนอดีตประธานาธิบดีโรห์ มู-เฮียนหลังพ้นจากอำนาจในเดือน กุมภาพันธ์ ปีพุทธศักราช ๒๕๕๑ กลุ่มคนใกล้ชิดรอบข้างถูกดำเนินคดีทุจริต ตัวเองถูกสอบสวนตามข้อกล่าวหารับสินบน เพื่อปูทางไปสู่การตั้งข้อหาดำเนินคดี เกิดความละเอียด ตัดสินใจฆ่าตัวตาย ด้วยการกระโดดหน้าผาความสูง ๔๕ เมตร ใกล้บ้านพักในชนบท ทางตะวันออกเฉียงใต้ ความสำเร็จของการปราบคอร์รัปชันในเกาหลีใต้นั้น มิใช่เพียงความกล้าเอาคนผิดมาลงโทษ โดยมีได้ยี่หระว่าคนนั้นจะเป็นใครแล้ว ยังต้องขึ้นชมระบบปราบคอร์รัปชันที่บูรณาการระหว่างกันอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันยังเป็นอิสระจากหน่วยงานอื่น ทั้งยังทำงานเชิงรุก เปิดรับเรื่องจากประชาชนอย่างทั่วถึง ที่ชื่อว่า Anti-Corruption and Civil Right Commission หรือ ACRC คือการรวมทุกหน่วยงาน ซึ่งทำหน้าที่ปราบโกงไว้ด้วยกัน โดยได้รับการช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่รัฐอย่างเต็มที่ ขณะเดียวกันยังมีฝ่ายสืบสวนสอบสวนเป็นของตัวเองอีกชั้นหนึ่ง หน้าที่สำคัญของ ACRC คล้ายกับหน่วยงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในประเทศอื่น โดยเน้นงานทางด้านปราบปรามเป็นหลัก เป็นศูนย์กลางรับเรื่องร้องเรียน และตรวจสอบสืบสวนข้อมูลความผิด ก่อนส่งเรื่องไปให้อัยการดำเนินคดีต่อไป ขณะทำงานด้านการป้องกันเน้นสร้างเครือข่ายต่อต้านคอร์รัปชัน ปลุกฝังจิตสำนึก รวมถึงกำกับดูแลเกี่ยวกับมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ (Code of Conduct) ACRC ยังพัฒนาเครื่องมือการประเมินผลกระทบที่เกิดจากการคอร์รัปชันที่เรียกว่า Corruption Impact Assessment หรือ CIA อีกด้วย

นอกจากนี้ เมื่อปีที่แล้ว ACRC ยังผลักดันให้ทำการปรับปรุงกฎหมายต่อต้านคอร์รัปชันฉบับใหม่ เนื้อหาเกี่ยวกับข้อกำหนดในการรับของขวัญ รวมถึงการรับเลี้ยงเจ้าหน้าที่รัฐด้วย เช่น กรณีข้าราชการได้รับเชิญไปงานเลี้ยง ค่าใช้จ่ายต่อหัวต้องไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ วอน หรือ ประมาณ ๒๗ ดอลลาร์ ตกราว ๆ หัวละ ๑,๐๐๐ บาท หรือหากจะรับของขวัญ ก็สามารถทำได้ แต่มูลค่าของขวัญต้องไม่เกิน ๔๖ ดอลลาร์ หรือ ราว ๆ ๑,๕๐๐ บาท เช่นเดียวกัน หากรับเงินช่วยงานแต่งงาน งานศพ ได้ครั้งละไม่เกิน ๙๒ ดอลลาร์ ตกราว ๆ ๓,๐๐๐ บาท นอกจากนี้ถ้ารับทรัพย์สินที่มีมูลค่าเกิน ๙๒๐ ดอลลาร์ในคราวเดียว หรือรับแบบแบ่งจ่ายเป็นงวด ๆ ๓ ครั้ง และมูลค่าทรัพย์สินนั้นเกิน ๒,๗๖๐

๑๑. เกาหลีใต้ปราบโกง. เดลินิวส์รายวัน. ๗ มีนาคม ๒๕๕๘. เข้าถึงได้จาก <https://www.dailynews.co.th/article/๓๐๕๖๖๔>

ดอลลาร์ จะต้องถูกตัดสินลงโทษ จำคุกไม่เกิน ๓ ปี ปรับไม่เกิน ๒๗,๖๐๐ ดอลลาร์ กลายเป็นกฎหมายที่เข้มงวดมากที่สุดในประวัติศาสตร์การปราบปรามคอร์รัปชันของเกาหลีใต้

การปรับใช้หลักประชาธิปไตย เพื่อแก้ปัญหาคอร์รัปชัน

ศูนย์ศึกษาประชาธิปไตย คณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้กำหนด “องค์ประกอบ” ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ไว้ดังนี้

๑. ความเสมอภาค
๒. สิทธิ เสรีภาพและหน้าที่
๓. นิติธรรม
๔. หลักการใช้เหตุผล
๕. การมีส่วนร่วมทางการเมือง

เมื่อนำทั้ง ๕ องค์ประกอบมาวางเทียบกับแนวทางการปราบคอร์รัปชัน ในสิงคโปร์และเกาหลีใต้จะพบว่า ทั้ง ๒ ชาติล้วนใช้องค์ประกอบของประชาธิปไตยเป็นส่วนสำคัญในการปราบโกง เริ่มต้นจากสิงคโปร์ สิงคโปร์ แม้จะไม่ใช่ชาติที่มีความเป็นประชาธิปไตยเต็ม ๑๐๐% เพราะมีข่าวการละเมิดสิทธิมนุษยชนอยู่บ่อยครั้ง แต่ในเรื่องปราบคอร์รัปชันนั้นต่างออก ลี กวน ยู ผู้นำของสิงคโปร์ใช้กฎหมายที่รุนแรงอย่างเท่าเทียมกับคนทุกกลุ่มอย่างเสมอภาคอันเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของประชาธิปไตย ขณะเดียวกันยังพยายามสร้างความเป็นธรรมให้กับสังคม ทำลายระบบอุปถัมภ์ มิให้ใครคนใดคนหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ถือครองทรัพยากร และอำนาจมากเกินไป จนมีแนวโน้มอยู่เหนือกฎหมาย ด้วยการกระจายรายได้ การศึกษา การสาธารณสุข การบริการสาธารณะ อย่างเท่าเทียมในทุกเชื้อชาติ และชนชั้น ซึ่งการสร้างความเป็นธรรม ก่อให้เกิดความสงบสุขในการดำเนินชีวิต และไม่คิดคอร์รัปชัน ขณะที่องค์กรสอบสวนการกระทำคอร์รัปชันของสิงคโปร์ (CPIB) มีความเป็นอิสระปราศจากการแทรกแซง จึงสามารถทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

ขณะที่ประกาศเกาหลีใต้ มีความโดดเด่นในเรื่องของการปราบคอร์รัปชันอยู่ที่การบังคับใช้กฎหมายอย่างเท่าเทียม ไม่มีการละเว้นแก่ผู้มีอำนาจคนใดทั้งสิ้น เป็นไปตามหลักความเสมอภาค และหลักนิติรัฐ ที่กฎหมายต้องบังคับใช้โดยมิมีการละเว้น ซึ่งเป็นหนึ่งในองค์ประกอบของหลักประชาธิปไตย ทั้งกลุ่มนักธุรกิจขนาดใหญ่อย่างแซโบล และกลุ่มอดีตผู้นำทั้งอดีตประธานาธิบดี ชุน ดู ฮวาน และอดีตประธานาธิบดี โรห์ แด วู ขณะเดียวกัน ยังให้สิทธิประชาชนในการตรวจสอบผู้มีอำนาจ เช่นในกรณีเอาผิดอดีตประธานาธิบดี ปัก กึน เฮ ก็เกิดจากการชุมนุมของประชาชนนี้เอง สิทธิ

ของประชาชนนั้น ได้รับการตอบสนองจากหน่วยงานต่อต้านการคอร์รัปชัน หรือ Anti-Corruption and Civil Right Commission หรือ ACRC ที่เปิดรับการตรวจสอบภาครัฐโดยประชาชน ขณะที่หน่วยงานดังกล่าวยังมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ ตั้งแต่การสืบสวน สอบสวน ไปจนถึงการนำเรื่องส่งฟ้องศาล

สำหรับประเทศไทยนั้น หากมีการปรับใช้องค์ประกอบของประชาธิปไตย ทั้ง ๕ ข้อ ๑. ความเสมอภาค ๒. สิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ ๓. นิติธรรม ๔. หลักการใช้เหตุผล ๕. การมีส่วนร่วมทางการเมือง ในการดำเนินกระบวนการปราบโกง ที่รวมถึงการปกครอง ที่ต้องกระจายอำนาจ กระจายรายได้ สร้างความเท่าเทียมในเรื่องของการเข้าถึงทรัพยากร และสวัสดิการของรัฐ ทั้งการศึกษา การรักษาพยาบาล สิทธิในการมีแหล่งพักพิง เป็นต้น เชื่อมั่นว่าจะสามารถจัดปัญหาาระบบอุปถัมภ์ที่ฝังรากลึกในสังคมไทย เพราะทรัพยากร จะไม่กระจุกตัวแก่คนใด หรือกลุ่มใด จนกลายมามีอำนาจเหนือกฎหมาย หากเป็นเช่นนี้ สังคมจะเป็นสุข มีความเสมอภาค และปัญหาการคอร์รัปชันจะลดน้อยลงตามลำดับ

บรรณานุกรม

เกาหลีใต้ปราบโกง. เดลินิวส์รายวัน. ๗ มีนาคม ๒๕๕๘.

(online)<https://www.dailynews.co.th/article/๓๐๕๖๖๔>. (๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒)

จำคุกทนายทงซัมซุง ภาวะถึงจุดจบยุค “แซโบล”. โพสต์ทูเดย์. ๒ กันยายน ๒๕๖๐. (online)
<https://www.posttoday.com/world/๕๑๒๕๓๔>. (๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒)

ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันโลก ปี ๒๕๖๐ คะแนนไทยเพิ่มจาก ๓๕ เป็น ๓๗ อันดับขยับมาที่ ๙๖ จาก ๑๐๑ ใน ๑๘๐ ประเทศ.ไทยพับบลิกา.๒๒ ก.พ.๒๐๑๘.(online)
<https://thaipublica.org/๒๐๑๘/๐๒/corruption-perception-index-๒๐๑๘/>. (๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒)

ดัชนีประชาธิปไตยโลกเผย ไทยอยู่กลุ่มประเทศไม่มีเสรีภาพสื่อ ปกครองแบบกึ่งเผด็จการ. สำนักข่าวอิศรา.๑ ก.พ. ๒๕๖๑.(online) <https://www.isranews.org/isranews-news/๖๓๒๓๐-index.html>. (๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒)

ใต้โต๊ะพุ่ง๒แสนล้าน หอการค้าสำรวจพบตัวเลขขยับเพิ่ม๕-๑๕%.โพสต์ทูเดย์.๑๖ ก.พ.๒๕๖๑.

(online) [//www.posttoday.com/economy/๕๔๐๕๑๑](https://www.posttoday.com/economy/๕๔๐๕๑๑). (๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒)

ปีโอไอ:ทำไมสิงคโปร์แก้ไขปัญหาคอร์รัปชันเป็นผลสำเร็จ?. ผู้จัดการรายวัน. ๒๘ มิ.ย.๒๕๕๖. (online)

<https://mgronline.com/daily/detail/๙๕๒๐๐๐๐๗๓๐๐๐>. (๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒)

ปกป้อง จันถวิทย์.ประชาธิปไตย คอร์รัปชัน และการปฏิรูปประเทศไทย: จะใช้ประชาธิปไตย แก้ปัญหาคอร์รัปชันได้อย่างไร.

<http://pokpong.org/interview/democratization-and-anti-corruption-movement/>. (๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒)

CPI ๒๐๑๗ ติดตามสถานการณ์ความโปร่งใสปีล่าสุด.ไทยพับบลิกา.๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๐๑๘.

(online) <https://thaipublica.org/๒๐๑๘/๐๒/hesse๐๐๔-๑๐๐/>. (๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒)

democracyindex ๒๐๑๗.The economist intelligence unit.(online)

<https://www.eiu.com/topic/democracy-index>. (๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒)